

Polonijne Okienko na Świat (02/01/2026)

Świat

- Prezydent USA Donald Trump powiedział, że odbył „dobrą i bardzo produktywną” rozmowę telefoniczną z przywódcą Rosji Władimirem Putinem. Do rozmowy doszło tuż przed spotkaniem Trumpa z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim. Po rozmowie prezydentów komunikat opublikował również Kreml.
- Rosja ogłosiła nowy plan zbrojeń 2027–2036, gdzie stawia na modernizację broni jądrowej i obrony powietrznej. Traktat Nowy START nt. ograniczenia liczby głowic jądrowych wygasa w lutym 2026. Rosja deklaruje, że porównaniu z 2022 r. jej produkcja pojazdów opancerzonych wzrosła 2x, samolotów wojskowych 4,5x, a broni i amunicji 22x.
- Premier Wlk. Brytanii Keir Starmer wyraził wdzięczność Egipcjowi za ułaskawienie i powrót do kraju Alaa Abd el-Fattaha. Tyle, że jest to rasista nawołujący do mordowania białych, gwałcenia ich kobiet, przejmowania ich miast i terroryzmu. Starmer pochwalił się, że starania o uwolnienie go i powrót do Wlk. Brytanii było „top priorytetem jego rządu”.
- Putin zapowiedział ofensywę na miasto Zaporozże liczące 700 tys. mieszkańców. Oceniał przy tym, że choć Ukraińcy przygotowywali się do obrony miasta od lat, to siły rosyjskie są w stanie tego dokonać. Wyraził jako zadowalające tegoroczne postępy ofensywy, które dały 6,5 tys. km² terenu.
- „Dwadzieścia pięć osób objęto we Włoszech śledztwem w sprawie finansowania terrorystycznego ugrupowania Hamas” - podała agencja Ansa, powołując się na prokuraturę w Genui. Dzień wcześniej zatrzymano siedem osób, w tym prezesa stowarzyszenia Palestyńczyków we Włoszech Mohammada Hannouna.
- Według Światowego Raportu Szczęścia, kraje nordyckie znów zajmują czołowe miejsca – w pierwszej czwórce znajdują się Finlandia, Dania, Islandia i Szwecja. Australia uplasowała się na 11. miejscu, Stany Zjednoczone na 24., jednym z powodów spadku dobrostanu wskazuje się rosnącą izolację społeczną.
- Armia chińska poinformowała o rozpoczęciu manewrów swych sił zbrojnych z użyciem ostrej amunicji wokół Tajwanu. Uczestniczą w nich okręty wojenne, wojska lądowe i lotnictwo. Wcześniej zapowiadano, że manewry rozpoczną się we wtorek. Władze Tajwanu wezwały Pekin do natychmiastowego ich przerwania.

- Już co 5. film polecany nowym użytkownikom YouTube przez algorytm to śmieciowe treści AI. Badacze sprawdzili 500 filmów YT Shorts na nowym koncie. Kolejne 33% uznano za „brainrot”, proste i uzależniające formaty. Większość treści trafiających do nowych widzów ma bardzo niską jakość.
- Rosyjscy żołnierze zamordowali 7 cywilów w Pokrowsku, bo nie dostali alkoholu w nocy. Weszli do prywatnego domu i żądali wódki, a gdy jej nie dostali, zastrzelili ojca, syna, inne osoby w piwnicy oraz podpalili budynek. Świadek ocalał, bo udawał martwego.
- 47-l. pastor z Berlina Henrik Lenkeit odkrył, że jest wnukiem nazistowskiego zbrodniarza Heinricha Himmlera. Przeglądał w sieci materiały nt. nazistów i zobaczył foto swojej babci, która była sekretarką i kochanką Himmlera. Rodzina trzymała to przed pastorem w tajemnicy.
- Walerij Załużny, ambasador Ukrainy w Wielkiej Brytanii i były naczelny dowódca Sił Zbrojnych Ukrainy, planuje ustąpić ze stanowisk na początku stycznia. Decyzja ta może mieć związek z jego planami dotyczącymi kandydowania w wyborach prezydenckich - poinformowało ukraińskie Radio NV za czterema źródłami z kręgów politycznych i dyplomatycznych.
- W Grecji od tygodni trwają protesty rolników przeciwko polityce tamtejszego rządu oraz zagrożeniom związanym z umową UE-Mercosur. „Staramy się przeciwstawić każdemu sposobem przeciwko temu wariatwu, które próbuje się nam wepchnąć na siłę, a które prowadzi do zniszczenia i wymazania całego sektora rolniczego naszego kraju. Ale nie tylko naszego, bo powinni to też zrozumieć nasi bracia rolnicy w innych krajach” – mówi grecki negocjator strony związków rolniczych.
- Łotwa ostatecznie odgrodziła się od Rosji. Jak poinformowała Agencja Nieruchomości Państwowych, ukończono budowę metalowej bariery o długości blisko 280 km. To strategiczna inwestycja, która ma chronić nie tylko Łotwę, ale całą Unię Europejską przed hybrydowymi atakami ze Wschodu i sztucznie generowaną presją migracyjną.
- Tureckie media informują, że atak zimy w kraju wymusił zamknięcie szkół w dziesiątkach prowincji. Obfite opady śniegu, oblodzone drogi i spadające temperatury zakłóciły transport i codzienne życie w całym kraju - przekazał dziennik „Hurriyet”.
- Holenderska policja aresztowała 29-letniego Syryjczyka podejrzanego o członkostwo w dżihadystycznej organizacji Państwo Islamskie i planowanie zamachu terrorystycznego w nieokreślonym miejscu w Europie w okolicach Bożego Narodzenia - poinformowała we wtorek prokuratura.
- Tatiana Schlossberg nie żyje. Wnuczka Johna F. Kennedy'ego, dziennikarka, która zajmowała się środowiskiem, zmarła w wieku 35 lat.

Polska

- Prezydent Karol Nawrocki wziął udział w Marszu Powstania Wielkopolskiego, który przeszedł ulicami Poznania. Czynnie uczestniczył również w śpiewaniu piosenek patriotycznych w ramach „Śpiewanek Powstańczych” na placu Kolegiackim. Głowa państwa została bardzo entuzjastycznie przyjęta przez uczestników marszu.
- Pracodawca zyska prawo do zlecania pracownikowi drobnych zadań na zwolnieniu lekarskim. Rządowy projekt zmian czeka już tylko na podpis prezydenta. Dotąd każda praca na L4 groziła utratą zasiłku za cały okres zwolnienia. Pracownik na L4 będzie mógł wykonywać tzw. pracę incydentalną, odbierać telefon i odpisywać na e-mail od pracodawcy, a także za zgodą lekarza przebywać na zwolnieniu w jednej pracy, a dalej pracować w drugiej.
- Służby rozbiły gang handlujący fentanylem, z lekarzem i księdzem na czele; łącznie złapano 16 osób i przejęto ponad 150 tys. tabletek z opioidami.

- W związku z aktywnością lotnictwa dalekiego zasięgu Federacji Rosyjskiej, wykonującego uderzenia na terytorium Ukrainy, rozpoczęło się operowanie lotnictwa wojskowego w polskiej przestrzeni powietrznej, poinformowało Dowództwo Operacyjne RSZ. W związku z tą sytuacją lotniska wojskowe w Rzeszowie i Lublinie czasowo wstrzymały operacje lotnicze.
- Świąteczny okres od 24 do 26 grudnia przyniósł tragiczny bilans na polskich drogach i w domach: 12 ofiar wypadków, kolejne osoby zmarły w wyniku pożarów oraz tysiące interwencji policji i strażaków - wynika z danych służb.
- Rząd przyjął projekt o osobie najbliższej dla par bez ślubu (projekt zastępczy dla związków partnerskich). Umowę o „wspólnym pożyciu” będzie mogło rejestrować dwoje dorosłych dowolnej płci w urzędzie stanu cywilnego. Da to prawo do wspólnego mieszkania i wspólności majątkowej; dostęp do informacji medycznych bliskiego czy też np. alimentów między partnerami. Projekt przygotowała Lewica; ma być kompromisowy dla całej koalicji i przyjęty przez większość w Sejmie.
- Rok 2026 to dla Jednoosobowych Działalności Gospodarczych to będą wyższe koszty, pełna cyfryzacja księgowości i faktur oraz nowe limity podatkowe, gorsze zwłaszcza przy autach spalinowych - jak przewidują eksperci.
- 30 grudnia o 10:00-15:00 rolnicy w całej Polsce protestowali przeciw umowie Mercosur w postojowych protestach ciągników przy drogach, wiaduktach, autostradach i ekspresówkach, bez blokowania ruchu.
- W Elblągu od rana jest alarm przeciwpowodziowy. Północny wiatr powoduje cofkę, która do rzeki Elbląg wypycha wodę z Zalewu Wiślanego. Prezydent miasta Michał Missan w portalu społecznościowym zaapelował do mieszkańców miasta, by nie przeszkadzali służbom w ich pracy i by nie podchodzili do rzeki.
- Portal Niezależna.pl ustalił, kto podpisał postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie prokurator Ewy Wrzosek. Z informacji, które potwierdził rzecznik Prokuratury Krajowej prok. Przemysław Nowak, wynika, że pod decyzją widnieje podpis Dariusza Makowskiego – naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych PK. Potwierdza to wcześniejsze, nieoficjalne doniesienia, że skandalicznej decyzji nie firmował swoim nazwiskiem prokurator-referent Juliusz Rudak. Zastosowano więc nadzwyczajną procedurę, która może wskazywać, że referent śledztwa nie zgadzał się na jego zamknięcie.
- Prawdziwy dramat rozgrywa się na trasie S7 między Ostródą a Olsztynkiem, gdzie setki ludzi od wielu godzin tkwią w zasypanych śniegiem samochodach. Z powodu potężnej śnieżycy i tirów, które zablokowały trasę, powstały gigantyczne, wielokilometrowe korki. W odpowiedzi na kryzysową sytuację władze Ostródy, we współpracy z policją, rozpoczęły akcję pomocową, dostarczając uwięzionym ciepłe napoje i oferując schronienie w budynku urzędu miasta.

Australia

- Infolinia wspierająca uchodźców, którzy uciekali przed wojną, przemocą i prześladowaniami, otrzymała dodatkowe finansowanie, po ataku terrorystycznym na Bondi. Nowe środki pozwolą rozszerzyć jej działanie na cały kraj.
- Australijski statek wycieczkowy ze 120 osobami na pokładzie osiadł na mieliźnie u wybrzeży Papui Nowej Gwinei. Był to jego pierwszy rejs po śmierci jednej z pasażerek w październiku. Wg najnowszych informacji statek został uwolniony z mielizny i obecnie jest w drodze powrotnej do Australii.
- W głębi Australii, pod grubymi warstwami skał liczącymi około 800 milionów lat, dokonano geologicznego odkrycia o potencjalnie ogromnym znaczeniu dla światowej gospodarki i technologii. Naukowcy zlokalizowali rozległe złoża karbonatów, skał wulkanicznych, które okazują się niezwykle bogate w niob – pierwiastek kluczowy dla zaawansowanych gałęzi przemysłu.

- Australijska gospodarka wzrosła o 0,4% w III kwartale 2025 r., po rewidowanym w górę odczycie z II kwartału i szacunkach rynkowych wynoszących 0,7%, co oznacza 16. kwartał z rzędu wzrostu. Konsumpcja gospodarstw domowych gwałtownie spowolniła (0,5% wobec 0,9% w II kwartale), gdy wydatki dyskrecyjne osłabły po silnym wzroście związanym z Wielkanocą w poprzednim kwartale. Tymczasem wzrost wydatków rządowych był niewiele zmieniony (0,8% wobec 0,9%). Handel netto był obciążeniem, gdzie eksport (1,0% wobec 2,3%) wzrósł mniej niż import (1,5% wobec 2,3%); podczas gdy zapasy odejmowały 0,5 pkt proc.
- Australijczyk został aresztowany w związku ze znalezieniem w jego domu nielegalnej broni. Funkcjonariusze przeszukali nieruchomość po tym, jak jeden z użytkowników Instagrama zgłosił policji post mężczyzny popierający sprawców masakry w Sydney.
- Australia weszła w 2026 rok huczną imprezą w zatoce w Sydney. O północy rozpoczął się pokaz fajerwerków, z którego miasto znane jest na całym świecie. W ramach uroczystości oddano również hołd ofiarom ostatniego ataku na plażę w Bondi. O godz. 23 uczczono ich pamięć minutą ciszy, a Sydney Harbour Bridge został oświetlony na biało. Na jego pylonach pojawiła się menora jako symbol judaizmu.

Opracował:

Bogusław P.